

Ислом Нури

Абдулмалик Қосимнинг «Истиқбол» номли китобидан бир қисса
Таржимон Абдуллоҳ Абдулҳамид

Бисмиллаҳир роҳманир роҳимДўстлар борасида сўрадим савол:
Менга хабар беринг, уларда не ҳол?
Менга дедиларки: Албатта улар
Бу ёруғ дунёдан қилдилар сафар.

Топгайманму,- дедим, - агар изласам,
- Аллоҳга қасам
Қилган амаллари бўлиб мустажо,
Қабрларга бўлдилар жо.

Опам ранги оқариб, нимжон бўлиб қолганди. Лекин у одатига кўра,
доимо Қуръон ўқирди. Қидирган пайтимизда уни намоз ўқийдиган
хонасида рукуъ, сажда қилиб, кўлини осмонга кўтариб дуо
қилаётганини кўрардик. У эрта- ю кеч, хатто тун ярмида ҳам мана
шундай чарчаш нима, зерикиш нима билмасди. Мен эса адабий
журналлар ва ҳикояли китобларни ўқишга қизиқардим. Ниҳоят
даражада кўп видео томоша қилардим. Уй вазифаларини тўлиқ
бажармасдим ва намозларимни ўз вақтида адо қилмасдим.

Мана, уч соат тўхтовсиз ҳар хил филмларни кўриб бўлиб, видео
аппаратини ўчирганимдан кейин, ёнимиздаги масжиддан азон овози
эшитилди. Ётиш учун ўрнимга бордим. У намоз ўқийдиган хонасидан
мени чақирарди.

- Ҳа! Нима дейсан, эй, Нура?,- дедим.

У менга мулойим овози билан:

Ислом Нури

- Бомдод намозини ўқимасдан ухлама,- деди.

- Уф ф ф ф,- дедим.

У яна мулойим овози билан:

- Бомдод намозига бир соат қолди, эшитдингми, биринчи тонг азони айтилди,- деди.

Оғир касал бўлиб, тўшакка ётиб қолишидан илгари у доим мана шундай эди. Мени чақирди:

- Эй Ҳано, ёнимга кел.

Мен унинг талабини умуман рад қилолмайман, унинг софлиги ва тўғрилигини билганингдан кейин шубҳасиз мажбур бўлиб, “лаббай” деб жавоб берасан.

- Нима дейсан?...

- Ёнимга ўтир.

- Мана ўтирдим, нима дейсан?

У ёқимли майин овози билан Қуръон ўқиди:

(
185
)

“Ҳар бир жон ўлимни тотғувчидир. Ва Қиёмат Кунда ҳеч шак-шубҳасиз, ажр-савобларингизни комил суратда олурсиз”.

Ислом Нури

У бир оз жим туриб, кейин мендан сўради:

- Ўлимга ишонмайсанми?

- Нега, албатта ишонаман.

- Сен катта-кичик барча гуноҳларингга ҳисоб беришингга ишонмайсанми?

- Албатта ишонаман, лекин Аллоҳ Кечиргувчи, Раҳмли Зот, умр эса узун...

- Эй синглим, тасодиф ўлимдан кўрқмайсанми? Мана қара, Ҳинд сендан ёши кичик бўлса ҳам автомашина ҳалокатида вафот этди. Фалончи ва фалончиларчи? Ўлим ёшга қарамайди. Унинг чораси йўқ...

Унинг намоз ўқийдиган қоронғу хонасидан ваҳимага тушиб, титроқ овоз билан унга жавоб бердим:

- Мен қоронғудан кўрқаман. Сен мени ўлимдан кўрқитиб кўйдинг. Энди қандай қилиб ухлайман? Бу йилги таътилда биз билан дам олиш учун сафарга чиқасан деб ўйлар эдим.

Тўсатдан унинг овози хириллаб чиқди ва менинг юрагим қаттиқ уриб кетди.

- Эҳтимол, мен бу йил бошқа жойга, узоққа сафар қилсам керак. Ахир, Ҳано, умрлар Аллоҳнинг қўлида-ку,- деди.

Менинг кўзимдан ёш отилиб чиқди. Мен унинг касалининг оғирлиги тўғрисида ва шифокорлар дадамга унинг бу касали унга узоқ умр

Ислом Нури

бермаслигини яширинча гапирганлари тўғрисида ўйладим. Лекин буни унга ким айтди? Ёки у ўзи бунинг бўлишини кутяптими?

Нимага ўйланиб қолдинг?,- бу сафар унинг овози менга кучли келди-бу нарсаларни касал бўлганлиги учун айтяпти,- деб ўйлайсанми? Йўқ, эҳтимол, менинг умрим соғларникидан узунроқдир. Мана сен қачонгача яшайсан, мумкин йигирма йил, мумкин қирқ, кейин нима...- қоронғида қўлини ишора қилиб, қаттиқ силтади – бизнинг орамизда фарқ йўқ, ҳаммамиз бу дунёни ташлаб, Охират сафарига кетамиз, ё жаннатга, ё дўзахга. Аллоҳнинг ушбу сўзини эшитмаганмисан?

(000000 00000000000 0000000000 00000000 0000 00000000 00000000
185:000000 00) (000000)

“Бас, ким дўзахдан четлатилиб, жаннатга киритилса, муҳаққақ (бахт-саодатга) эришибди”.Энди борақол, яхши ётиб тур.

Мен тезда кетдим, унинг “Аллоҳ сени ҳидоят қилсин, намозингни унутма!” деган овози қулоғимдан кетмасди. Эрталаб соат саккиз, эшикни кимдир тақиллатарди. Бу уйғонадиган вақтим эмас. Йиғи-сиғи, ҳар-хил овозлар... Нима бўлди? Билсам, Нуранинг аҳволи оғирлашибди. Дадам уни шифохонага олиб кетибди.

“Албатта биз Аллоҳнинг (бандаларимиз) ва албатта биз У Зотга қайтгувчилармиз”.

Ишқилиб, Нура ўзи айтганидек узоққа сафар қилиб кетмасин. Узоқ кутгандан кейин, пешин вақтида, соат бирларда дадам шифохонадан қўнғироқ қилди:

– Агар ҳозир уни кўришга кела олсаларинг, тезда келинглار.

Ислом Нури

Онамнинг айтишича, дадамнинг сўзи хавотирли, овози ўзгарган.

Қўлимда плашим...

Қани ҳайдовчи?...

Тезда машинага ўтирдик. Ҳар доим ўтиб юрадиган, қисқа бўлиб кўринган йўл қани? Нима учун у бугун жудаям узун? Ўнг ва чапга қараб томоша қилиб кетишим учун менга чиройли бўлиб кўринган одамларнинг гавжуми қани? Онам ёнимда Нурани дуо қилиб кетарди. У солиҳа, итоатли қиз. Ҳечам вақтини бекор ўтказганини кўрмаганман.

Шифохонанинг ташқи эшигидан кирдик. Мана бу касал оҳ-воҳляпти, буниси автоҳалокатга учраган, унисининг эса кўзлари киртайиб кетган... Билмайсан, у дунё аҳлиданми ёки Охират аҳлиданми? Даҳшатли манзара, бунақасини илгари кўрмаганман. Зинапоядан тезда тепага кўтарилдик. У реанимация хонасида экан. Ҳамшира етиб келди. У ёқимли қиз экан. “Сизларни унинг олдига олиб бораман”, - деди ва хушига келганидан кейин Нуранинг аҳволи яхши эканини айтиб, онамни тинчлантирди. Мана реанимация хонаси. “Бир кишидан ортиқ киши кириши ман қилинади”, - деб ёзиб қўйилган. Хона эшигидаги кичкина деразадан шифокорларнинг ўртасида Нура опамнинг кўзлари менга тикилиб турганини кўрдим. Унинг ёнида онам турарди. Икки дақиқадан кейин онам кўз ёшларини яшира олмаган ҳолда чиқди. Кўп гаплашмаслик шарти билан икки дақиқага менга ҳам рухсат беришди.

- Аҳволинг қалай, Нура? Кеча кечқурун яхши эдинг, сенга нима бўлди?

Ислом Нури

Қўлимни сиқиб ушлаганича, менга жавоб берди:

- Мен ҳозир ҳам яхшиман, Алҳамдулиллаҳ.

- Алҳамдулиллаҳ деярсану лекин қўлинг музлаб ётибди, - мен кроватнинг четига ўтирар эканман, унинг оёғига билмай тегиб кетдим.

- Кечир мени, сени сиқиб қўйган бўлсам, - дедим-да, оёғини аста суриб қўйдим. У бўлса:

- Йўқ, ҳечам сиқиб қўйганинг йўқ. Лекин мен Аллоҳнинг ушбу ояти ҳақида ўйлаб қолдим,- деб, Қуръондан тиловат қилди:

(○○○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○ ○○○○○○ (29) ○○○○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○○○○○○○○○
30:○○○○○○○○○○) (○○○○○○○○○○○○○○○○)

“... (жон бериш қийинлигидан) оёқ оёққа чалмашиб қолган бир вақтда - ана ўша Кунда Ёлғиз Парвардигорингиз (ҳузур)га ҳайдалиш бордир!”.

- Ҳано, мени дуо қилиб тур, мен яқинда Охират кунларининг аввалини қарши олсам керак. Сафар узоқ, лекин захирам оз.

У айтган гапларни эшитганимдан кейин кўзимдан ёш отилиб чиқди ва йиғладим. Ўзимнинг қаердалигимни билмай қолдим. Кўзларим йиғидан тўхтамай қолди. Дадам Нурадан кўра мендан кўпроқ хавотир бўла бошлади. Чунки дадам менинг бундай йиғлаганимни кўрмагандилар.

Ўша қайғули куннинг қуёши ботиши билан уйимизда узун сукунат

Ислом Нури

ҳукм сурди. Олдимга холамнинг қизи, кейин аммамнинг қизи кирди. Уйимизга келаётган одамлар кўпайиб кетди. Овозлар аралаш-қуралаш бўлиб кетди. Бир нарсани билдимки, Нура ўлибди... Ким келаётганини ажратолмасдим, нима деяётганини билмасдим...

Ё Аллоҳ, мен қаердаман, нима бўляпти, ҳатто йиғлашга ҳам ҳолим қолмади. Кейин менга айтишларича, дадам менинг қўлимдан ушлаб опам билан охирги марта видолашишга олиб борган ва мен уни ўпганман. Мен фақат бир нарсани - унинг кафанга ўралган жасадини кўрган вақтимда унинг ўлим тўшагида ётган ҳолида айтган сўзларини эсладим: “... (жон бериш қийинлигидан) **оёқ оёққа чалмашиб қолган бир вақтда - ана ўша Кунда Ёлғиз Парвардигорингиз (ҳузур)га ҳайдалиш бордир!**”, ва бу оятнинг ҳақиқатини тушуниб етдим.

Биринчи марта ўша кеча унинг намоз ўқийдиган хонасига кирдим. Ўша вақтда ким мен билан онамнинг қорнида шерик бўлганини эсладим. У мен билан эгизак эди. Ким менинг ғамларимга шерик бўлганини эсладим. Ким мендан қайғуларимни кетгазганини, ким мен учун ҳидоят сўраб дуо қилганини ва ким ўлим ва ҳисоб ҳақида менга гапириб, узун кечалар кўз ёшларини тўкканини эсладим.

«Аллоҳулмастаон» “Аллоҳ - ёрдам сўралгувчи Зот”.

Бу Нуранинг қабрдаги биринчи кечаси. Аллоҳ унга раҳм қилсин ва унинг учун қабрини мунаввар қилсин. Мана бу унинг Қуръони, бу жойнамози ва мана бу эса у менга, тўйимда кияман деб олиб қўйган пушти ранг қўйлаги. Уни эслаб, бекор кетган кунларимга йиғладим. Тўхтамасдан йиғладим. Ич-ичимдан йиғладим. Менга раҳм қилгин, тавбамни қабул қилгин, мени кечиргин, деб Аллоҳга дуо қилдим ва у

Ислом Нури

шундай дуо қилишини яхши кўрганидек, Нурани ҳам қабрида собитқадам қилишини сўраб Аллоҳга дуо қилдим.

Тўсатдан ўзимга савол бердим: Агар мен ўлганимда нима бўларди? Ўзимни ўраб олган кўрқинчдан жавоб топа олмадим. Аччиқ- аччиқ йиғладим.

Аллоҳу акбар...

Аллоҳу акбар...

Мана, бомдод намозининг азони айтилди, лекин у бу сафар нақадар лаззатли! Мен муаззин айтаётган калималарни такрорлаган ҳолимда биринчи марта хотиржамлик ва роҳатни ҳис қилдим. Ҳижобимни кийиб, видолашувчининг намозидек, намоз ўқидим. Тонг отса кечани кутмайман асло
Кеч кирса субҳини кутмайман асло